

Det er forslagsstillernes opfattelse, at vedtagelse af nærværende lovforslag i kraft af eksemplets magt vil påvirke arbejdet for bøssers og lesbiskes menneskerettigheder i mange lande over hele verden.

4. Hovedindhold

Almindelige bemærkninger

Lovforslaget indebærer, at samtlige ægteskabets retsvirkninger overføres til det registrerede partnerskab, bortset fra de undtagelser, der er angivet i lovforslaget og fremgår af dets bemærkninger.

Forslagsstillerne har valgt at anvende betegnelsen »registreret partnerskab«, hvilket dels er begrundet i, at betegnelsen findes velegnet, når der samtidig lægges vægt på en kort benævnelse, dels i, at Landsforeningen for bøsser og lesbiske i en årrække har anvendt denne betegnelse for en registreringsordning for homoseksuelle par, hvorfor betegnelsen må antages i forvejen at være kendt, i hvert fald iblandt homoseksuelle.

Indgåelse af registreret partnerskab er ikke forbeholdt homoseksuelle, idet en betingelse herom ville forudsætte en definition af, hvad et homoseksuelt forhold nærmere indebærer. En sådan definition er formentlig ikke mulig og ej heller ønskelig. Personer af samme køn uden seksuelle relationer til hinanden, som opfylder de betingelser, der i øvrigt stilles til indgåelse af registreret partnerskab, vil således være omfattede af lovforslaget.

Lovforslaget indeholder ikke et krav om samliv mellem de personer, der ønsker at blive registreret. Ægteskabsloven opstiller heller ikke krav om, at ægtefæller hverken før eller under ægteskabet lever sammen.

Forslagsstillerne er opmærksom på, at der i den række af bestemmelser i ægteskabslovgivningen, som finder tilsvarende anvendelse på det registrerede partnerskab, anvendes udtryk som »mand«, »hustru« og lignende. Som eksempler kan nævnes §§ 1, 11 og 26 i lov om ægteskabets retsvirkninger. Forslagsstillerne finder det ikke nødvendigt at ændre ordlyden i alle sådanne bestemmelser, men finder, at problemet kan løses ved analogislutninger eller ved en formålsfortolkning af de pågældende bestemmelser.

Derimod vil det være nødvendigt at ændre de bestemmelser i ægteskabslovgivningen, hvori der stilles betingelser vedrørende et tidligere ægteskab, jf. det samtidig hermed fremsatte forslag til lov om ændring af ægteskabsloven, arveloven, straffeloven og lov om afgift af arv og gave. (Ændringer som følge af indførelse af registreret partnerskab), L 118.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Det fastslås, at det kun er to personer af samme køn, der kan indgå registreret partnerskab. Som nævnt under de almindelige bemærkninger stilles der ikke krav om, at de to personer har et seksuelt forhold til hinanden eller blot bor sammen. På den anden side følger det af bestemmelsen, at registreret partnerskab alene vedrører parforhold. En gruppe af personer, f.eks. deltagerne i et kollektiv, kan således ikke benytte ordningen til at indføre f.eks. indbyrdes legal arveret. Der stilles tillige yderligere betingelser til de to personer, idet de begge skal opfylde de betingelser, der gælder ved indgåelse af ægteskab, jf. bemærkningerne til § 2.

Til § 2

Stk. 1 overfører ægteskabsbetingelserne og reglerne om prøvelse af disse til at gælde for det registrerede partnerskab, dog med de undtagelser, der følger af § 2, stk. 2.

Dette betyder bl.a., at personer, som er under 18 år, ikke må indgå registreret partnerskab uden statsamtets og forældrenes tilladelse. Det indispensable forbud i ægteskabslovens § 6 overføres tillige, således at registreret partnerskab ikke kan indgås mellem slægtninge i ret op- og nedstigende linie eller mellem søskende, men gerne mellem fætre og kusiner. Desuden overføres forbudet mod bigami, jf. ægteskabslovens § 9, samt skiftebetingelsen i lovens § 10.

Lovforslaget indebærer endvidere, at reglerne om kirkelig og borgerlig vielse ikke finder anvendelse på registreret partnerskab.

Justitsministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler for fremgangsmåden ved registrering af partnerskab, jf. stk. 3.

Stk. 2 indfører særlige regler for så vidt angår kravet til parternes tilknytning til Danmark.

Ægteskabslovens kapitel 1 om ægteskabsbetingelser og kapitel 2 om vielse stiller ikke noget krav om, at dansk vielse kun kan indgås, hvis en eller begge parter har bopæl (domicil) i Danmark eller er danske statsborgere.

Naturligvis skal parret være til stede i Danmark under vielsen, men der er intet til hinder for, at udenlandske statsborgere bliver gift her i landet, uanset at de begge eller en af dem er bosat i udlandet. Af hensyn til prøvelsen af ægteskabsbetingelserne skal parterne dog opholde sig her i landet i nogle dage før vielsen, mens prøvelsesmyndighederne behandler sagen.

En overførelse på dette punkt af de ovennævnte regler om indgåelse af ægteskab vil kunne føre til, at